

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" din Iași
1.2 Facultatea	Facultatea de Istorie
1.3 Departamentul	DEPARTAMENTUL DE ISTORIE
1.4 Domeniul de studii	Istorie
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studii / Calificarea	Istorie

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Studiul izvoarelor. Științe speciale						
2.2 Titularul activităților de curs	Prof. Dr. STEFAN SORIN GOROVEI						
2.3 Titularul activităților de seminar	Conf. Dr. IOAN - AUGUSTIN GURITA						
2.4 An de studiu	II	2.5 Semestrul	III	2.6 Tip de evaluare*	E	2.7 Regimul disciplinei**	Ob

*E – Examen / C – Colocviu / V – Verificare

**OB – Obligatoriu / OP – Opțional / F – Facultativ

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp					ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele					10
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					10
Pregătire seminare/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					14
Tutoriat					0
Examinări					10
Alte activități					0
3.7 Total ore studiu individual*					44
3.8 Total ore pe semestru					100
3.9 Numărul de credite					4

4. Precondiții - De curriculum (dacă este cazul)

--

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	
5.2 De desfășurare a seminarului/ laboratorului	

6. Obiective

Transmiterea cunoștințelor despre cele mai importante științe speciale ale istoriei, fundamentale pentru a învăța analiza critică a izvoarelor scrise, etapă premergătoare cercetării istorice propriu-zise. Educarea spiritului critic prin abordarea diferențiată a categoriilor de surse și valorificarea lor după criterii și cu destinații specifice.

7. Competențe/Rezultate ale învățării

- Regăsirea informației despre trecutul istoric.
- Stabilirea faptelor istorice pe baza informațiilor din izvoare și din afara izvoarelor.
- Utilizarea la un nivel de bază a metodelor specifice unei științe auxiliare a istoriei (paleografie chirilică/slavă/latină etc., epigrafie).
- Utilizarea conceptelor și a metodelor de bază ale cel puțin unei alte științe sociale sau umaniste sau ale unei discipline de graniță între istorie și alte științe (sociologia, antropologia, istoria artei, economia, psihologia, filosofia etc.).
- Producerea punctuală a unor noi cunoștințe istorice pe baza cunoașterii aprofundate a unei epoci și/sau probleme istorice de complexitate medie.

8. Conținut

8.1 Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
Științele auxiliare ale istoriei: definiții și clasificări	Prelegere	
Onomastica	Prelegere	
Diplomatica (I)	Prelegere	
Diplomatica (II)	Prelegere	
Genealogia (I)	Prelegere	
Genealogia	Prelegere	
Genealogie, biografie, prosopografie	Prelegere	
Cronologia	Prelegere	
Heraldica (I)	Prelegere	
Heraldica (II)	Prelegere	
Metrologia și Vexilologia	Prelegere	
Sigilografia (I)	Prelegere	
Sigilografia (II)	Prelegere	
Noțiuni de filigranologie	Prelegere	

Bibliografie

- Andrieș-Tabac, Silviu, Heraldica medievală a orașelor Moldovei dintre Prut și Nistru, în „Studii și Materiale de Istorie Medie”, 1997, XV, p. 155-164.
- „Arhiva Genealogică”, Iași, nr. 1-11, 1912-1913; serie nouă, Iași, I-V, 1989-1993; I (VI), 1994, nr. 1-2, 3-4; II (VII), 1995, nr. 1-2, 3-4; III (VIII), 1996, nr. 1-2, 3-4; IV (IX), 1997, nr. 1-2, 3-4; V (X), 1998, nr. 1-2, 3-4.
- Bacăru, Livia, Filigranele cărților tipărite la Cîmpulung în secolul al XVII-lea, în *Studia bibliologica*, culegere de studii, comunicări și referate, vol. III, București, 1969, p. 67-77.
- Batariuc, Paraschiva-Victoria, Elemente heraldice pe cahle descoperite în Moldova (secolele XV-XVI), în „Arhiva Genealogică”, Iași, II, 1995, nr. 1-2, p. 315-343.
- Bălan, Constantin, Olteanu, Ștefan, Stema cu pisanie din vremea lui Ștefan cel Mare descoperită la cetatea de scaun a Sucevei, în „Buletinul Monumentelor Istorice”, 1970, nr. 2, p. 58-61.
- Bălan-Mihailovici, Aurelia, Dicționar onomastic creștin: repere etimologice și martirologice, ediția a 2-a, București, 2009.
- Berciu-Drăghicescu, Adina, Științele auxiliare ale istoriei, București, Editura Universității, 1977.
- Berindei, Dan, 25 de ani de existență a „Comisiei de Heraldică, Genealogie și Sigilografie; Filiala Iași”, în „Arhiva Genealogică”, IV (IX), 1997, nr. 3-4, p. 303-308.
- Berza, Mihai, Genealogia – disciplină auxiliară a istoriei, în „Hrisovul”, nr. 4, 1944, p. 81-99.
- Idem, Stema Moldovei în timpul lui Ștefan cel Mare, în „Studii și Cercetări de Istoria Artei”, II, nr. 1-2, 1955, p. 69-88 + 1 pl., 16 il.
- Bianu, Ioan, Hodoș, Nerva, Bibliografia românească veche (1508-1830), tom. I (1508-1716), București, 1903; tom II (1716-1808), București, 1910.
- Blucher, Gerbard, Filigranele brașovene și tipăriturile chirilice din secolul al XVI-lea, în „Revista bibliotecilor”, XX, nr. 7, 1967.
- Idem, Posibilitățile de datare cu ajutorul filigranelor. Un model matematic, în „Revista bibliotecilor”, XXII, nr. 10, 1969.
- Boiangiu, Aneta, Curs special de heraldică. Probleme controversate ale heraldicii românești, București, Editura Universității, 1981.
- Bogdan, Damian P., Despre codicologie (I), în „Revista Arhivelor”, IX, nr. 1, 1966, p. 63-90; (II), în ibidem, nr. 2, p. 49-66.
- Idem, Filigranologia ca disciplină științifică, în „Revista arhivelor”, X, nr. 2, 1967, p. 3-40.
- Idem, Paleografia româno-slavă. Tratat. Album, București, 1978.
- Idem, Științele speciale ale istoriei, în „Revista Istorică”, 33, nr. 7-8, 1980, p. 1603-1635.
- Burlacu, Ioana, Dogaru, Maria, Gal, Ionel ș.a., Dicționar al științelor speciale ale istoriei. Arhivistică, cronologie, diplomatică, genealogie, heraldică, paleografie, sigilografie, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1982.
- Bunea, Aurelia, Steagul poporului român din Transilvania în revoluția din anii 1848-1849, în „Anuarul Institutului de Istorie”, Cluj, nr. 12 / 1969.
- Cavaignac, E., *Chronologie de l'histoire mondiale*, Paris, 1925.
- Căzan, Ileana, Imaginar și simbol în heraldica medievală, București, Editura „Silex”, 1996.
- Cernovodeanu, Dan, Bibliografia heraldicii românești, București, 1977.
- Idem, Știința și arta heraldică în România, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1977.
- Idem, Mănescu, Ioan N, Noile steme ale județelor și municipiilor din Republica Socialistă România, în RA, an. LI, 1-2/1974, 218 p.
- Ciucă, Dumitru-Marcel, Științele auxiliare ale istoriei, București, 2012.
- Ciurea, Dimitrie, Sigiliile medievale ale orașelor din Moldova, în „Studii și Cercetări Științifice”, Iași, VII, 1956, nr. 2, p. 157-163.
- Cojocaru, Vlad, Toponimia între istorie, geografie și lingvistică, în „Philologica Jassyensia”, X, nr. 2 (20), 2014, p. 127-132.
- Constantinescu, N. A., Dicționar onomastic românesc, București, 1963.
- Couderc, P., *Le calendrier*, Presses Universitaires de France, Paris, 1946.
- Crăciun, Ioachim, Ilieș, Aurora, Repertoriul manuscriselor de cronici interne (sec. XV-XVIII), București, 1963.
- Dauzat, Albert, *Les noms des personnes: origine et evolution: prénom – noms de famille – surnoms, pseudonyms*, Paris, 1925.
- Dershowitz, D.; Reingold, E. M., *Calendrical Calculations*, Cambridge University Press, 1999.
- Dicționar al științelor speciale ale istoriei, București, 1982.
- * * * Dicționarul literaturii române de la origini până la 1900, București, 1979.
- Docan, Nicolae, Despre elementele cronologice în documentele românești, extras din „Analele Academiei Române–Memoriile Secțiunii Istorice”, s. II, 1910, vol. XXXII.
- Dogaru, Maria, Bibliografia vexilologiei românești, Arad, 1999.
- Eadem, Colecțiile de matrice sigilare ale Arhivelor Statului, București, 1978.
- Eadem, Din heraldica României, București, Editura „Jif”, 1994.
- Eadem, Sigiliile mărturii ale trecutului istoric, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1976.
- Eadem, Sigiliile cancelariei lui Ștefan cel Mare, în „Revista Arhivelor”, an. LXI, nr. 2, 1984, p. 197-202.
- Eadem, Sigiliile cancelariei domnești a Țării Românești între anii 1715-1821, în „Revista Arhivelor”, XLVII, nr. 1, 1970, p. 385-421.
- Eadem, Sigiliile de tip iconografic utilizate de domnii Țării Românești, în „Revista Arhivelor”, an. LVI, nr. 3, p. 333-337.
- Eadem, Sigiliile mănăstirilor de la Muntele Athos, în MMS, an. LIII, 1977, p. 567-572.
- Eadem, Tricolorul și cocardele în contextul luptei revoluționarilor pașoptiști, în „Revista de istorie”, nr. 5, 1978 (și extras).
- Drăganu, Nicolae, Românii în veacurile IX-XIV pe baza toponimiei și onomastice, București, 1933.
- Edroiu, Nicolae, Introducere în științele auxiliare ale istoriei, Cluj-Napoca, Editura Universitară Clujeană, 1999, 2004.
- Fănescu, Mihail, „Revista Arhivelor”(seria veche) și „Hrisovul”, în „Revista Arhivelor”, XII, nr. 1, 1969, p. 327-351.
- Felecan, Oliviu, Onomasticon: studii despre nume și numire, Cluj-Napoca, 2010.
- Friar, Stephen (ed.), *A Dictionary of Heraldry*, New York, Harmony Books, 1987.
- Galbreath, Donald L., Jéquier, Léon, Manuel du Blason, Lausanne, 1977.
- Gevaert, Emil, *L'héraldique, son esprit, son langage et ses applications*, Paris, 1923.
- Gorovei, Ștefan S., Am pus pecetea orașului, în „Magazin Istoric”, 2, 1978, p. 35-38.
- Idem, Cu privire la heraldica medievală românească, în „Arhiva Genealogică”, II (VII), 1995, 1-2, p. 273-284.
- Idem, Mic îndreptar de heraldică (nu numai) ieșeană, în „Arhiva Genealogică”, IV (IX) 1997, 1-2, p. 305-339.
- Idem, Steme moldovenești augmentate în Polonia, în „Arhiva Genealogică”, II (VII), 1995, 1-2, p.305-314.

- Idem, Stemele lui Ștefan cel Mare de la Cetatea Albă, în „Studii și Materiale de Istorie Medie”, XXIII, 2005, p.215-226.
- Idem, Titlurile lui Ștefan cel Mare. Tradiție diplomatică și vocabular politic, în „Studii și Materiale de Istorie Medie”, XXIII, 2005, p.41-78.
- Graur, Alexandru, Nume de persoane, București, 2006.
- Grecianu, Ștefan D., Heraldica română. Actele privitoare la stabilirea armeriilor oficiale, București, 1900.
- Idem, Genealogiile documentate ale familiilor boierești, vol. I-II, București, 1913-1916.
- Grumel, V., La chronologie, Paris, Presses Universitaires de France, 1958.
- „Hrisovul”, Buletinul Școlii Superioare de Arhivistică, București, 1941-1947; 1995- 2016 (serie nouă).
- Guboglu, Mihai, Tabele sincronice. Datele Hegirei și datele erei noastre, București, 1955.
- Gwynn-Jones, Peter, The Art of Heraldry: Origins, Symbols, and Designs, London, Parkgate Books, 1998.
- Iftimi, Sorin, Emblemele sigiliilor sătești ca izvor pentru elaborarea stemelor comunale, în „Anuarul Muzeului Etnografic al Moldovei”, Iași, III, 2003, p. 177-202.
- Idem, Heraldică și arhitectură, în „Monumentul”, VII, Iași, Editura Fundației „Axis”, 2006, p. 493-513.
- Idem, Iașii – simbolurile unui oraș simbol, Iași, Editura „Trinitas”, 2008.
- Instituții feudale din Țările Române. Dicționar, coordonatori Ovid Sachelarie și Nicolae Stoicescu, București, Editura Academiei, 1988.
- Ionașcu, Ion, Cronologia documentelor din Moldova și Țara Românească, în Documente privind istoria României, vol. I, Introducere, București, 1956, p. 389-450.
- Ionescu, Christian, Mică enciclopedie onomastică, București, 1975.
- Ioniță-Iancu, Ileana, Onomastica românească și unele aspect didactice ale antroponimiei, Pitești, 2012.
- Iordan, Iorgu, Dicționar al numelor de familie românești, București, 1983.
- Idem, Toponimia românească, București, 1963.
- Jako, Sigismund, Bibliografia privind istoria hârtiei din România, în „Studia Universitatis Babeș-Bolyai”, Series Historia, Fasc. 1/1969, p. 3-15.
- Idem, Sigilografia cu referire la Transilvania (până la sfârșitul sec. al XV-lea), în vol. Documente privind istoria României, vol. II, Introducere, București, 1956, p. 561-619.
- Idem; Manolescu, Radu, Paleografie latină, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1971.
- Les textes fondateurs du calendrier grégorien, disponibil la accesând: <http://henk-reints.nl/cal/audette/calgreg.html#index>
- Louda, Jiří; Maclagan, Michael, Heraldry of the Royal Families of Europe, New York, Clarkson Potter, 1981.
- Luchian, Octavian, Oprescu, Constantin C., Monede și bancnote românești, București, 1977
- Maclagan, Michael, Les dynasties d'Europe. Héraldique et généalogie des familles impériales et royales, Bordas Editions, 1995.
- Mischevca, Vladimir, Negrei, I., Nichitici, Alexandru, Simbolurile Țării Moldovei. Din istoria vexilologiei și sigilografiei heraldice moldovenești din sec. XIV-XIX, Chișinău, Editura Știința, 1994.
- Moncreiffe, Iain, Pottinger, Don, Simple Heraldry, 2nd ed., Edinburgh, 1978.
- Moisil, Constantin, Bule de aur sigilare de la domnii Țării Românești și ai Moldovei, extras din „Revista Arhivelor”, I, 1924-1925.
- Idem, Două științe surori: numismatica și sigilografia, în „Buletinul Societății Numismatice Române”, XVII, 1922, p. 76-80.
- Idem, Noi studii de sigilografie românească, în „Revista Arhivelor”, IV, nr. 1, 1940, p. 100-109.
- Idem, Primele peceti cu stemele unite ale Moldovei și Țării Românești, în „Buletinul Societății Numismatice Române”, XVIII, 1923, p. 60-63.
- Idem, Studii de sigilografie românească, în „Revista Arhivelor”, II, nr. 4-5, 1927-1929, p. 126-129.
- Movileștii: istorie și spiritualitate românească, vol. I-III, Suceava, Editura „Mușatinii”, 2006.
- Năsturel, Petre Ș., Steagul „de luptă” al lui Ștefan cel Mare: prapur bisericesc ori poală de icoană?, în „Analele Putnei”, I, 2005, 1, p. 47-52.
- Năsturel, Petre Vasiliu, Steagul, stema română, însemnele domnești, trofee. Cercetare critică pe temeiul istoriei, București, 1903.
- Neamțu, Eugenia, Contribuții la cunoașterea stemei dezvoltate a Moldovei în epoca lui Ștefan cel Mare, „Arheologia Moldovei”, 6, 1969, p. 329-335.
- Neubecker, Otfried, Le grand livre de l'héraldique. L'histoire, l'art et la science du blason, Paris, 1977.
- Nicolescu, Corina, Muzeologie generală, București, 1975.
- Pall, Francisc, Cronologia documentelor privind Transilvania (sec. XI-XV), în vol. Documente privind istoria României, vol. I, Introducere, București, 1956, p. 452-482.
- Idem, Diplomatica latină cu referire la Transilvania (sec. XI-XV), București, Editura Academiei, 1956.
- Pașca, Ștefan, Nume de persoane și nume de animale în Țara Oltului, București, 1936.
- Petrache, Tatiana, Dicționar enciclopedic al numelor de botez: cu un table alfabetic al sfinților ortodocși, ediția a II-a, București, 2000.
- Popovici, Bogdan Florin, Câteva considerații privind metodică realizării unei lucrări științifice în domeniul istoriei, în „Hrisovul. Buletin al Facultății de Arhivistică”, VI-VII, 2001, p. 238-242.
- Puri, Gerhard, Metrologie generală, Timișoara, 1983.
- Rădulescu, Mihai-Sorin, Genealogii, București, Editura „Albatros”, 1999.
- Idem, Genealogia românească. Istoric și bibliografie, Brăila, 2000.
- Rezachevici, Constantin, Cel mai vechi sigiliu inelar (matrice) de dregător moldovean (sec. XV), păstrat în Polonia, al lui Toma logofătul (1468-1475) lui Ștefan cel Mare, în „Revista Arhivelor”, an. LXI, 1984, nr. 3, p. 340-347.
- Richards, E. G., Mapping Time: The Calendar and its History, Oxford University Press, 1998.
- Rosetti, Radu R., Când s-a adoptat steagul tricolor la noi, în „Analele Academiei Române - Memoriile secțiunii istorice”, seria a III-a, vol. XI, 1930.
- Sacerdoțeanu, Aurelian, Introducere în cronologie, în vol. Îndrumări în cercetările istorice, București, 1943, p. 355-373.
- Sion, Constandin, Arhondologia Moldovei. Amintiri și note contimporane. Boierii moldoveni, text ales și stabilit, glosar și indice de Rodica Rotaru, prefață de Mircea Angheliescu, postfață, note și comentarii de Ștefan S. Gorovei, București, Editura Minerva, 1973.
- Smith, Whitney, Les drapeaux a travers les âges et dans le monde entier, Paris, Fayard, 1976.

- Stănilă, George, Sisteme calendaristice, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1980.
- Stoicescu, Nicolae, Cum măsură strămoșii noștri. Metrologie medievală pe teritoriul României, București, Editura Științifică, 1971.
- Idem, Dicționar al marilor dregători din Țara Românească și Moldova. Sec. XIV-XVII, București, 1971.
- Idem, Lista marilor dregători moldoveni (1384- 1711), în „Anuarul Institutului de Istorie și Arheologie «A.D. Xenopol», Iași”, VIII, 1971, p. 401-425.
- Idem, Repertoriul bibliografic al localităților și monumentelor medievale din Moldova, București, Editura Academiei, 1974.
- Idem, Sfatul domnesc și marii dregători din Țara Românească și Moldova (sec. XIV-XVII), București, Editura Academiei, 1968.
- Sturdza, D. N., Dictionnaire héraldique, Paris, 1983.
- Sturdza, Mihail-Dimitri, Dictionnaire historique et généalogique des grandes familles de Grèce, d’Albanie et de Constantinople 2e édition revue et augmentée, Paris, 1999.
- Sturdza-Săucești, Marcel, Heraldica. Tratat tehnic, București, Editura Științifică, 1974.
- Swerdlow, Noel M. The Length of the Year in the Original Proposal for the Gregorian Calendar, în „Journal for the History of Astronomy”, 17 (49), 1986, p. 109-118.
- Székely, Maria Magdalena, Antroponimie în Moldova medievală: între calendar și cărțile populare, în vol. Confesiune și cultură în Evul Mediu. In honorem Ion Toderășcu, Iași, Editura Universității „Al. I. Cuza”, 2004, p. 197-210.
- Eadem, Heraldică, genealogie și sigilografie la familia boierilor Ureche, în „Arhiva Genealogică”, I (VI), 1994, 3-4, p. 35-42.
- Eadem, Observații cu privire la cosigilarea documentelor interne în cancelaria lui Ștefan cel Mare și Sfânt, în „Revista Istorică”, serie nouă, tom. V, 1994, nr. 3-4, p. 309-312.
- Eadem, Sfetnicii lui Petru Rareș. Studiu prosopografic, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2002.
- Eadem, Testamentele: o abordare preliminară, în „Revista de Istorie Socială”, II-III, 1997-1998, p. 25-29.
- Szekeress Attila Istvan, Stema României și Keopcezi Sebestyén József, Centrul de Cultură al județului Covasna, 2018
- Șăineanu Lazăr, Influența orientală asupra limbei și culturii române, București, 1900.
- Ștrempel, Gabriel, Ștrempel, Gabriel, Catalogul manuscriselor românești din Biblioteca Academiei Române, București, vol. I-IV, 1978/1992.
- Idem, Copiști de manuscrise românești până la 1800, vol. 1, București, 1959.
- Tezaurul toponimic al României. Moldova. Volumul I, partea 1: Tezaurul toponimic al României. Moldova. Volumul I. Repertoriul istoric al unităților administrativ-teritoriale. 1772-1988, București, 1991; volumul I, partea 2-a: Tezaurul toponimic al României. Moldova. Volumul I. Repertoriul istoric al unităților administrativ-teritoriale. 1772-1988, București, 1992; volumul I, partea 3-a: Toponimia Moldovei în documente scrise în limbi străine (exclusiv slavona). 1332-1850 Volumul I, partea 4-a: Toponimia Moldovei în cartografia europeană veche (sfârșitul secolului al XIV-lea - 1789).
- Tiron, Tudor-Radu, Despre „soarele de amiază” din stema lui Ștefan cel Mare, în „Analele Putnei”, V, 2009, 1, p. 51-74.
- Idem, Un vechi odor al Sfintei Mănăstiri Putna. Note pe marginea folosirii monogramelor și a „semnelor geometrice” în emblematice și heraldica medievală românească, în „Analele Putnei”, III, 2007, 1, p. 109-152.
- Tomescu, Domnița, Numele de persoană la români: perspectivă istorică, București, 2001.
- Tudorică, Mioara, „Revista Arhivelor”-1924-1985. Bibliografie tematică, București, 1988.
- Turcu, Constantin, Cele mai vechi statistici moldovenești, în „Studii și cercetări Științifice. Istorie”, An. VII, fasc. 2, 1956.
- Turdeanu, Emil, Oameni și cărți de altădată, vol. I, ediție îngrijită de Ștefan S. Gorovei și Maria Magdalena Székely, note complementare, traduceri și postfață de Ștefan S. Gorovei, București, Editura „Enciclopedică”, 1997.
- Vărtosu, Emil, Ce înseamnă „Domn singur stăpânitor” în titulatura domnească a Țării Românești și a Moldovei, București, 1957.
- Idem, Despre dreptul de sigiliu, în „Studii și Cercetări Numismatice”, I, 1957, p. 373-388.
- Idem, Despre cosigilarea actelor domnești, în „Anuarul Institutului de Istorie și Arheologie «A.D. Xenopol», Iași”, VI, 1969, p. 151-158.
- Idem, Din sigilografia Moldovei și a Țării Românești, în Documente privind istoria României, vol. II, Introducere, București, 1956, p. 333-537 și 62 ill.
- Idem, Les relations de la Moldavie et de la Valachie avec l’Empire Ottoman reflétées par le sceau du Prince regnant, XVIII-siècles, în „Revue des Etudes Sud-est Européennes”, IV, nr. 1-2, 1966, p. 297-206.
- Idem, Paleografia românească chirilică, București, Editura Științifică, 1968.
- Idem, Sigilii împărțite și sigilii sătești, în „Studii și Cercetări Numismatice”, I, 1957, p. 357-366 + 2 ill.
- Idem, Sigilii de târguri și orașe din Moldova și Țara Românească, în „Analele Universității București, Istorie”, V, 1956, p. 131-135.
- Idem, Titulatura domnilor și asocierea la domnie în Țara Românească și Moldova până în secolul XVI, București, Editura Academiei, 1960.
- Zahariuc, Petronel, Note de sigilografie eclesiastică moldovenească în Moldova, în „Herb. Revista română de heraldică”, I (VI), nr. 1-2, 1999, p. 171-182.
- Idem, Observații asupra unor sigilii medievale moldovenești (I), în „Arhiva Genealogică”, IV (IX), Iași, 1997, nr. 1-2, p. 255-266.
- Idem, Un sigiliu, o stemă, un ctitor și o ctitorie (mănăstirea Sfântul Sava din Iași), în Putna, ctitorii ei și lumea lor, București, Editura „Oscar Print”, 2011, p. 145-172.
- Idem, Florin Marinescu, O manifestare a moștenirii bizantine în diplomația medievală moldovenească și câteva note despre biserica mănăstirii Golia, în „Studii și Materiale de Istorie Medie”, vol. XXIII, 2005, p. 79-101.

europeanheraldry.org
heraldique-europeenne.org
internationalheraldry.com
letempsdesherauts.com
newberry.org
ngw.nl
prodigi.bl.uk
romania-numismatica.eu
vl-ghw.uni-muenchen.de
www.fourmilab.ch/documents/calendar/

8.2 Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
Introducere în studiul izvoarelor: noțiuni generale; clasificări și tipuri de izvoare	Dezbateri; Analiză de text; Studiu de caz	
Categorii de izvoare. Studii de caz Onomastica. Noțiuni introductive	Dezbateri; Analiză de text; Studiu de caz	
Diplomatica (I) Formularul latin; Formularele slav și slavo-român. Studii de caz	Dezbateri; Analiză de text; Studiu de caz	
Diplomatica (II) Autenticitatea documentelor. Falsurile documentare. Criterii și metode de verificare. Studii de caz Titlurile domnilor și asocierea la domnie în Țările Române (sec. XIV-XVI)	Dezbateri; Analiză de text; Studiu de caz	
Genealogia (I)	Dezbateri; Studiu de caz	
Genealogie, biografie, prosopografie	Dezbateri; Studiu de caz	
Cronologia (I)	Dezbateri; Studiu de caz	
Cronologia (II). Studii de caz: documente din Moldova, Țara Românească și Transilvania	Dezbateri; Studiu de caz	
Metrologia Noțiuni de Filigranologie	Dezbateri; Studiu de caz	
Știința și arta Heraldică (I)	Dezbateri; Studiu de caz	
Știința și arta Heraldică (II) Vexilologia	Dezbateri; Studiu de caz	
Heraldica spațiului românesc Evoluția stemelor Moldovei, Țării Românești și Transilvaniei Stema de stat a României	Dezbateri; Studiu de caz	
Sigilografia (I). Elemente teoretice. Tipuri de sigilii. Studii de caz	Dezbateri; Studiu de caz	
Sigilografia (II). Elemente teoretice. Tipuri de sigilii. Studii de caz	Dezbateri; Studiu de caz	

Bibliografie

Andrieș-Tabac, Silviu, Heraldica medievală a orașelor Moldovei dintre Prut și Nistru, în „Studii și Materiale de Istorie Medie”, 1997, XV, p. 155-164.
 „Arhiva Genealogică”, Iași, nr. 1-11, 1912-1913; serie nouă, Iași, I-V, 1989-1993; I (VI), 1994, nr. 1-2, 3-4; II (VII), 1995, nr. 1-2, 3-4; III (VIII), 1996, nr. 1-2, 3-4; IV (IX), 1997, nr. 1-2, 3-4; V (X), 1998, nr. 1-2, 3-4.
 Bacâru, Livia, Filigranele cărților tipărite la Cîmpulung în secolul al XVII-lea, în Studia bibliologica, culegere de studii, comunicări și referate, vol. III, București, 1969, p. 67-77.
 Batariuc, Paraschiva-Victoria, Elemente heraldice pe cahle descoperite în Moldova (secolele XV-XVI), în „Arhiva Genealogică”, Iași, II, 1995, nr. 1-2, p. 315-343.
 Bălan, Constantin, Olteanu, Ștefan, Stema cu pisanie din vremea lui Ștefan cel Mare descoperită la cetatea de scaun a Sucevei, în „Buletinul Monumentelor Istorice”, 1970, nr. 2, p. 58-61.
 Bălan-Mihailovici, Aurelia, Dicționar onomastic creștin: repere etimologice și martirologice, ediția a 2-a, București, 2009.
 Berciu-Drăghicescu, Adina, Științele auxiliare ale istoriei, București, Editura Universității, 1977.
 Berindei, Dan, 25 de ani de existență a „Comisiei de Heraldică, Genealogie și Sigilografie; Filiala Iași”, în „Arhiva Genealogică”, IV (IX), 1997, nr. 3-4, p. 303-308.
 Berza, Mihai, Genealogia – disciplină auxiliară a istoriei, în „Hrisovul”, nr. 4, 1944, p. 81-99.
 Idem, Stema Moldovei în timpul lui Ștefan cel Mare, în „Studii și Cercetări de Istoria Artei”, II, nr. 1-2, 1955, p. 69-88 + 1 pl., 16 il.
 Bianu, Ioan, Hodoș, Nerva, Bibliografia românească veche (1508-1830), tom. I (1508-1716), București, 1903; tom II (1716-1808), București, 1910.

- Blucher, Gerhard, Filigranele brașovene și tipăriturile chirilice din secolul al XVI-lea, în „Revista bibliotecilor”, XX, nr. 7, 1967.
- Idem, Posibilitățile de datare cu ajutorul filigranelor. Un model matematic, în „Revista bibliotecilor”, XXII, nr. 10, 1969.
- Boiangiu, Aneta, Curs special de heraldică. Probleme controversate ale heraldicii românești, București, Editura Universității, 1981.
- Bogdan, Damian P., Despre codicologie (I), în „Revista Arhivelor”, IX, nr. 1, 1966, p. 63-90; (II), în ibidem, nr. 2, p. 49-66.
- Idem, Filigranologia ca disciplină științifică, în „Revista arhivelor”, X, nr. 2, 1967, p. 3-40
- Idem, Paleografia româno-slavă. Tratat. Album, București, 1978.
- Idem, Științele speciale ale istoriei, în „Revista Istorică”, 33, nr. 7-8, 1980, p. 1603-1635.
- Burlacu, Ioana, Dogaru, Maria, Gal, Ionel ș.a., Dicționar al științelor speciale ale istoriei. Arhivistică, cronologie, diplomatică, genealogie, heraldică, paleografie, sigilografie, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1982.
- Bunea, Aurelia, Steagul poporului român din Transilvania în revoluția din anii 1848-1849, în „Anuarul Institutului de Istorie”, Cluj, nr. 12 / 1969.
- Cavaignac, E., Chronologie de l'histoire mondiale, Paris, 1925.
- Căzan, Ileana, Imaginar și simbol în heraldica medievală, București, Editura „Silex”, 1996.
- Cernovodeanu, Dan, Bibliografia heraldicii românești, București, 1977.
- Idem, Știința și arta heraldică în România, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1977.
- Idem, Mănescu, Ioan N, Noile steme ale județelor și municipiilor din Republica Socialistă România, în RA, an. LI, 1-2/1974, 218 p.
- Ciucă, Dumitru-Marcel, Științele auxiliare ale istoriei, București, 2012.
- Ciurea, Dimitrie, Sigiliile medievale ale orașelor din Moldova, în „Studii și Cercetări Științifice”, Iași, VII, 1956, nr. 2, p. 157-163.
- Cojocaru, Vlad, Toponimia între istorie, geografie și lingvistică, în „Philologica Jassyensia”, X, nr. 2 (20), 2014, p. 127-132.
- Constantinescu, N. A., Dicționar onomastic românesc, București, 1963.
- Couderc, P., Le calendrier, Presses Universitaires de France, Paris, 1946.
- Crăciun, Ioachim, Ilieș, Aurora, Repertoriul manuscriselor de cronici interne (sec. XV-XVIII), București, 1963.
- Dauzat, Albert, Les noms des personnes: origine et evolution: prénom – noms de famille – surnoms, pseudonyms, Paris, 1925.
- Dershowitz, D.; Reingold, E. M., Calendrical Calculations, Cambridge University Press, 1999.
- Dicționar al științelor speciale ale istoriei, București, 1982.
- * * * Dicționarul literaturii române de la origini până la 1900, București, 1979.
- Docan, Nicolae, Despre elementele cronologice în documentele românești, extras din „Analele Academiei Române–Memoriile Secțiunii Istorice”, s. II, 1910, vol. XXXII.
- Dogaru, Maria, Bibliografia vexilologiei românești, Arad, 1999.
- Eadem, Colecțiile de matrice sigilare ale Arhivelor Statului, București, 1978.
- Eadem, Din heraldica României, București, Editura „Jif”, 1994.
- Eadem, Sigiliile, mărturiile ale trecutului istoric, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1976.
- Eadem, Sigiliile cancelariei lui Ștefan cel Mare, în „Revista Arhivelor”, an. LXI, nr. 2, 1984, p. 197-202.
- Eadem, Sigiliile cancelariei domnești a Țării Românești între anii 1715-1821, în „Revista Arhivelor”, XLVII, nr. 1, 1970, p. 385-421.
- Eadem, Sigiliile de tip iconografic utilizate de domnii Țării Românești, în „Revista Arhivelor”, an. LVI, nr. 3, p. 333-337.
- Eadem, Sigiliile mănăstirilor de la Muntele Athos, în MMS, an. LIII, 1977, p. 567-572.
- Eadem, Tricolorul și cocardele în contextul luptei revoluționarilor pașoptiști, în „Revista de istorie”, nr. 5, 1978 (și extras).
- Drăganu, Nicolae, Românii în veacurile IX-XIV pe baza toponimiei și onomastice, București, 1933.
- Edroiu, Nicolae, Introducere în științele auxiliare ale istoriei, Cluj-Napoca, Editura Universitară Clujeană, 1999, 2004.
- Fănescu, Mihail, „Revista Arhivelor”(seria veche) și „Hrisovul”, în „Revista Arhivelor”, XII, nr. 1, 1969, p. 327-351.
- Felecan, Oliviu, Onomasticon: studii despre nume și numire, Cluj-Napoca, 2010.
- Friar, Stephen (ed.), A Dictionary of Heraldry, New York, Harmony Books, 1987.
- Galbreath, Donald L., Jéquier, Léon, Manuel du Blason, Lausanne, 1977.
- Gevaert, Emil, L'héraldique, son esprit, son langage et ses applications, Paris, 1923.
- Gorovei, Ștefan S., Am pus pecetea orașului, în „Magazin Istoric”, 2, 1978, p. 35-38.
- Idem, Cu privire la heraldica medievală românească, în „Arhiva Genealogică”, II (VII), 1995, 1-2, p. 273-284.
- Idem, Mic îndreptar de heraldică (nu numai) ieșeană, în „Arhiva Genealogică”, IV (IX) 1997, 1-2, p. 305-339.
- Idem, Steme moldovenești augmentate în Polonia, în „Arhiva Genealogică”, II (VII), 1995, 1-2, p.305-314.
- Idem, Stemele lui Ștefan cel Mare de la Cetatea Albă, în „Studii și Materiale de Istorie Medic”, XXIII, 2005, p.215-226.
- Idem, Titlurile lui Ștefan cel Mare. Tradiție diplomatică și vocabular politic, în „Studii și Materiale de Istorie Medic”, XXIII, 2005, p.41-78.
- Graur, Alexandru, Nume de persoane, București, 2006.
- Grecianu, Ștefan D., Heraldica română. Actele privitoare la stabilirea armeriilor oficiale, București, 1900.
- Idem, Genealogiile documentate ale familiilor boierești, vol. I-II, București, 1913-1916.
- Grumel, V., La chronologie, Paris, Presses Universitaires de France, 1958.
- „Hrisovul”, Buletinul Școlii Superioare de Arhivistică, București, 1941-1947; 1995- 2016 (serie nouă).
- Guboglu, Mihai, Tabele sincronice. Datele Hegirei și datele erei noastre, București, 1955.
- Gwynn-Jones, Peter, The Art of Heraldry: Origins, Symbols, and Designs, London, Parkgate Books, 1998.
- Iftimi, Sorin, Emblemele sigiliilor sătești ca izvor pentru elaborarea stemelor comunale, în „Anuarul Muzeului Etnografic al Moldovei”, Iași, III, 2003, p. 177-202.
- Idem, Heraldică și arhitectură, în „Monumentul”, VII, Iași, Editura Fundației „Axis”, 2006, p. 493-513.
- Idem, Iașii – simbolurile unui oraș simbol, Iași, Editura „Trinitas”, 2008.
- Instituții feudale din Țările Române. Dicționar, coordonatori Ovid Sachelarie și Nicolae Stoicescu, București, Editura Academiei, 1988.
- Ionașcu, Ion, Cronologia documentelor din Moldova și Țara Românească, în Documente privind istoria României, vol. I, Introducere, București, 1956, p. 389-450.
- Ionescu, Christian, Mică enciclopedie onomastică, București, 1975.

- Ioniță-Iancu, Ileana, *Onomastica românească și unele aspect didactice ale antroponimiei*, Pitești, 2012.
- Iordan, Iorgu, *Dicționar al numelor de familie românești*, București, 1983.
- Idem, *Toponimia românească*, București, 1963.
- Jako, Sigismund, *Bibliografia privind istoria hârtiei din România*, în „*Studia Universitatis Babeș-Bolyai*”, Series Historia, Fasc. 1/1969, p. 3-15.
- Idem, *Sigilografia cu referire la Transilvania (până la sfârșitul sec. al XV-lea)*, în vol. *Documente privind istoria României*, vol. II, Introducere, București, 1956, p. 561-619.
- Idem; Manolescu, Radu, *Paleografie latină*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1971.
- Les textes fondateurs du calendrier grégorien, disponibil la accesând: <http://henk-reints.nl/cal/audette/calgreg.html#index>
- Louda, Jirí; Maclagan, Michael, *Heraldry of the Royal Families of Europe*, New York, Clarkson Potter, 1981.
- Luchian, Octavian, Oprescu, Constantin C., *Monede și bancnote românești*, București, 1977
- Maclagan, Michael, *Les dynasties d'Europe. Héraldique et généalogie des familles impériales et royales*, Bordas Editions, 1995.
- Mischevca, Vladimir, Negrei, I., Nichitici, Alexandru, *Simbolurile Țării Moldovei. Din istoria vexilologiei și sigilografiei heraldice moldovenești din sec. XIV-XIX*, Chișinău, Editura Știința, 1994.
- Moncreiffe, Iain, Pottinger, Don, *Simple Heraldry*, 2nd ed., Edinburgh, 1978.
- Moisil, Constantin, *Bule de aur sigilare de la domni Țării Românești și ai Moldovei*, extras din „*Revista Arhivelor*”, I, 1924-1925.
- Idem, *Două științe surori: numismatica și sigilografia*, în „*Buletinul Societății Numismatice Române*”, XVII, 1922, p. 76-80.
- Idem, *Noi studii de sigilografie românească*, în „*Revista Arhivelor*”, IV, nr. 1, 1940, p. 100-109.
- Idem, *Primele peceți cu stemele unite ale Moldovei și Țării Românești*, în „*Buletinul Societății Numismatice Române*”, XVIII, 1923, p. 60-63.
- Idem, *Studii de sigilografie românească*, în „*Revista Arhivelor*”, II, nr. 4-5, 1927-1929, p. 126-129.
- Movileștii: istorie și spiritualitate românească, vol. I-III, Suceava, Editura „Mușatinii”, 2006.
- Năsturel, Petre Ș., *Steagul „de luptă” al lui Ștefan cel Mare: prapur bisericesc ori poală de iconă?*, în „*Analele Putnei*”, I, 2005, 1, p. 47-52.
- Năsturel, Petre Vasiliu, *Steagul, stema română, însemnele domnești, trofee. Cercetare critică pe temeiul istoriei*, București, 1903.
- Neamțu, Eugenia, *Contribuții la cunoașterea stemei dezvoltate a Moldovei în epoca lui Ștefan cel Mare*, „*Arheologia Moldovei*”, 6, 1969, p. 329-335.
- Neubecker, Ottfried, *Le grand livre de l'héraldique. L'histoire, l'art et la science du blason*, Paris, 1977.
- Nicolescu, Corina, *Muzeologie generală*, București, 1975.
- Pall, Francisc, *Cronologia documentelor privind Transilvania (sec. XI-XV)*, în vol. *Documente privind istoria României*, vol. I, Introducere, București, 1956, p. 452-482.
- Idem, *Diplomatica latină cu referire la Transilvania (sec. XI-XV)*, București, Editura Academiei, 1956.
- Pașca, Ștefan, *Nume de persoane și nume de animale în Țara Oltului*, București, 1936.
- Petrache, Tatiana, *Dicționar enciclopedic al numelor de botez: cu un tabel alfabetic al sfinților ortodocși*, ediția a II-a, București, 2000.
- Popovici, Bogdan Florin, *Câteva considerații privind metodică realizării unei lucrări științifice în domeniul istoriei*, în „*Hrisovul. Buletin al Facultății de Arhivistică*”, VI-VII, 2001, p. 238-242.
- Puri, Gerhard, *Metrologie generală*, Timișoara, 1983.
- Rădulescu, Mihai-Sorin, *Genealogii*, București, Editura „Albatros”, 1999.
- Idem, *Genealogia românească. Istoric și bibliografie*, Brăila, 2000.
- Rezachevici, Constantin, *Cel mai vechi sigiliu inelar (matrice) de dregător moldovean (sec. XV), păstrat în Polonia, al lui Toma logofătul (1468-1475) lui Ștefan cel Mare*, în „*Revista Arhivelor*”, an. LXI, 1984, nr. 3, p. 340-347.
- Richards, E. G., *Mapping Time: The Calendar and its History*, Oxford University Press, 1998.
- Rosetti, Radu R., *Când s-a adoptat steagul tricolor la noi*, în „*Analele Academiei Române - Memoriile secțiunii istorice*”, seria a III-a, vol. XI, 1930.
- Sacerdoțeanu, Aurelian, *Introducere în cronologie*, în vol. *Îndrumări în cercetările istorice*, București, 1943, p. 355-373.
- Sion, Constandin, *Arhondologia Moldovei. Amintiri și note contimporane. Boierii moldoveni, text ales și stabilit, glosar și indice de Rodica Rotaru, prefață de Mircea Anghelescu, postfață, note și comentarii de Ștefan S. Gorovei*, București, Editura Minerva, 1973.
- Smith, Whitney, *Les drapeaux a travers les âges et dans le monde entier*, Paris, Fayard, 1976.
- Stănilă, George, *Sisteme calendaristice*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1980.
- Stoicescu, Nicolae, *Cum măsoară strămoșii noștri. Metrologie medievală pe teritoriul României*, București, Editura Științifică, 1971.
- Idem, *Dicționar al marilor dregători din Țara Românească și Moldova. Sec. XIV-XVII*, București, 1971.
- Idem, *Lista marilor dregători moldoveni (1384- 1711)*, în „*Anuarul Institutului de Istorie și Arheologie «A.D. Xenopol», Iași*”, VIII, 1971, p. 401-425.
- Idem, *Repertoriul bibliografic al localităților și monumentelor medievale din Moldova*, București, Editura Academiei, 1974.
- Idem, *Sfatul domnesc și marii dregători din Țara Românească și Moldova (sec. XIV-XVII)*, București, Editura Academiei, 1968.
- Sturdza, D. N., *Dictionnaire héraldique*, Paris, 1983.
- Sturdza, Mihail-Dimitri, *Dictionnaire historique et généalogique des grandes familles de Grèce, d'Albanie et de Constantinople 2e édition revue et augmentée*, Paris, 1999.
- Sturdza-Săucești, Marcel, *Heraldica. Tratat tehnic*, București, Editura Științifică, 1974.
- Swerdlow, Noel M. *The Length of the Year in the Original Proposal for the Gregorian Calendar*, în „*Journal for the History of Astronomy*”, 17 (49), 1986, p. 109-118.
- Székely, Maria Magdalena, *Antroponimie în Moldova medievală: între calendar și cărțile populare*, în vol. *Confesiune și cultură în Evul Mediu. In honorem Ion Toderașcu, Iași, Editura Universității „Al. I. Cuza”*, 2004, p. 197-210.
- Eadem, *Heraldică, genealogie și sigilografie la familia boierilor Ureche*, în „*Arhiva Genealogică*”, I (VI), 1994, 3-4, p. 35-42.
- Eadem, *Observații cu privire la cosigilarea documentelor interne în cancelaria lui Ștefan cel Mare și Sfânt*, în „*Revista Istorică*”, serie nouă, tom. V, 1994, nr. 3-4, p. 309-312.

- Eadem, Sfetnicii lui Petru Rareș. Studiu prosopografic, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2002.
- Eadem, Testamentele: o abordare preliminară, în „Revista de Istorie Socială”, II-III, 1997-1998, p. 25-29.
- Szekeres Attila Istvan, Stema României și Keopecezi Sebestyen Jozsef, Centrul de Cultură al județului Covasna, 2018
- Șăineanu Lazăr, Influența orientală asupra limbei și culturii române, București, 1900.
- Ștrempel, Gabriel, Ștrempel, Gabriel, Catalogul manuscriselor românești din Biblioteca Academiei Române, București, vol. I-IV, 1978/1992.
- Idem, Copiști de manuscrise românești până la 1800, vol. 1, București, 1959.
- Tezaurul toponimic al României. Moldova. Volumul I, partea 1: Tezaurul toponimic al României. Moldova. Volumul I. Repertoriul istoric al unităților administrativ-teritoriale. 1772-1988, București, 1991; volumul I, partea a 2-a: Tezaurul toponimic al României. Moldova. Volumul I. Repertoriul istoric al unităților administrativ-teritoriale. 1772-1988, București, 1992; volumul I, partea a 3-a: Toponimia Moldovei în documente scrise în limbi străine (exclusiv slavona). 1332-1850 Volumul I, partea a 4-a: Toponimia Moldovei în cartografia europeană veche (sfârșitul secolului al XIV-lea - 1789).
- Tiron, Tudor-Radu, Despre „soarele de amiază” din stema lui Ștefan cel Mare, în „Analele Putnei”, V, 2009, 1, p. 51-74.
- Idem, Un vechi odor al Sfintei Mănăstiri Putna. Note pe marginea folosirii monogramelor și a „semnelor geometrice” în emblematice și heraldica medievală românească, în „Analele Putnei”, III, 2007, 1, p. 109-152.
- Tomescu, Domnița, Numele de persoană la români: perspectivă istorică, București, 2001.
- Tudorică, Mioara, „Revista Arhivelor”-1924-1985. Bibliografie tematică, București, 1988.
- Turcu, Constantin, Cele mai vechi statistici moldovenești, în „Studii și cercetări Științifice. Istorie”, An. VII, fasc. 2, 1956.
- Turdeanu, Emil, Oameni și cărți de altădată, vol. I, ediție îngrijită de Ștefan S. Gorovei și Maria Magdalena Székely, note complementare, traduceri și postfață de Ștefan S. Gorovei, București, Editura „Enciclopedică”, 1997.
- Vărtosu, Emil, Ce înseamnă „Domn singur stăpânitor” în titulatura domnească a Țării Românești și a Moldovei, București, 1957.
- Idem, Despre dreptul de sigiliu, în „Studii și Cercetări Numismatice”, I, 1957, p. 373-388.
- Idem, Despre cosigilarea actelor domnești, în „Anuarul Institutului de Istorie și Arheologie «A.D. Xenopol», Iași”, VI, 1969, p. 151-158.
- Idem, Din sigilografia Moldovei și a Țării Românești, în Documente privind istoria României, vol. II, Introducere, București, 1956, p. 333-537 și 62 ill.
- Idem, Les relations de la Moldavie et de la Valachie avec l'Empire Ottoman reflétées par le sceau du Princes regnant, XVIII-siecles, în „Revue des Etudes Sud-est Européennes”, IV, nr. 1-2, 1966, p. 297-206.
- Idem, Paleografia românească chirilică, București, Editura Științifică, 1968.
- Idem, Sigilii împărțite și sigilii sătești, în „Studii și Cercetări Numismatice”, I, 1957, p. 357-366 + 2 ill.
- Idem, Sigilii de târguri și orașe din Moldova și Țara Românească, în „Analele Universității București, Istorie”, V, 1956, p. 131-135.
- Idem, Titulatura domnilor și asocierea la domnie în Țara Românească și Moldova până în secolul XVI, București, Editura Academiei, 1960.
- Zahariuc, Petronel, Note de sigilografie eclesiastică moldovenească în Moldova, în „Herb. Revista română de heraldică”, I (VI), nr. 1-2, 1999, p. 171-182.
- Idem, Observații asupra unor sigilii medievale moldovenești (I), în „Arhiva Genealogică”, IV (IX), Iași, 1997, nr. 1-2, p. 255-266.
- Idem, Un sigiliu, o stemă, un ctitor și o ctitorie (mănăstirea Sfântul Sava din Iași), în Putna, ctitorii ei și lumea lor, București, Editura „Oscar Print”, 2011, p. 145-172.
- Idem, Florin Marinescu, O manifestare a moștenirii bizantine în diplomatica medievală moldovenească și câteva note despre biserica mănăstirii Golia, în „Studii și Materiale de Istorie Medic”, vol. XXIII, 2005, p. 79-101.

arhivelenationale.ro
armorial-register.com
bcub.ro
biblacad.ro
blason-armoiries.org
carto-mondo.fr
centrulstefancelmare.ro
dacoromanica.ro
europeanheraldry.org
heraldique-europeenne.org
internationalheraldry.com
letempsdesherauts.com
newberry.org
ngw.nl
prodigi.bl.uk
romania-numismatica.eu
vl-ghw.uni-muenchen.de
www.fourmilab.ch/documents/calendar/

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

--

10. Evaluare

10.1 Evaluare continuă		Pondere (min. 30%)	50	
Curs	Forma de evaluare			
	Pondere	0		
	Nepromovarea Evaluării continue determină nepromovarea Evaluării finale			
	Metode de evaluare	Detalii	Pondere	cu reexaminare
Seminar / Laborator	Forma de evaluare	Verificare orală		
	Pondere	100		
	Nepromovarea Evaluării continue determină nepromovarea Evaluării finale		Da	
	Metode de evaluare	Detalii	Pondere	cu reexaminare
		Referat	50	Nu
Verificare orală periodică		50	Nu	

10.2 Evaluare finală	Pondere (max. 70%)	50
	Forma de evaluare	Verificare scrisă finală

10.3 Mențiuni (situații speciale în evaluare)	

10.4 Standard minim de performanță	

Data completării,

Titular de curs,
Prof. Dr. STEFAN SORIN GOROVEI

Titular de seminar,
Conf. Dr. IOAN - AUGUSTIN GURITA

Data avizării în departament,

Director de departament,
Conf. Dr. ADRIAN VITALARU